

[Forsvarsministeren.]

findes der en række bestemmelser om adgang til at klage. Alle værnepligtige har mulighed for det, og vi har et specielt klageudvalg i forsvarsministeriet, hvis de ikke vil nøjes med at gå ad det, man plejer at kalde kommandovejen, og desuden står det enhver værnepligtig frit for at skrive til mig eller henvende sig til mig. Det er ikke sket i dette tilfælde; dér er den pågældende gået til pressen. Det er lidt af en omvej, synes jeg, at føre sagerne sådan frem, men det har den pågældende altså foretrukket i dette tilfælde. Vi havde fået lidt bedre oplysninger frem, hvis han var gået ad de veje, jeg nævnte nu.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Djurhuus* til statsministeren:

„Vil regeringen i sin stillingtagen til kravet om laksens absolutte fredning på åbent hav vest for Grønland tage i betragtning det økonomiske tab, det færøske fiskerierhverv derved vil komme ud for, og vil regeringen være villig til at tage dette forhold med under de forestående forhandlinger om spørgsmålet?“

Skriftlig begrundelse:

I hvert fald for et så erhvervsfattigt samfund som det færøske, der udelukkende er henvist til at leve af det, havet giver, vil det være af eksistensmæssigt katastrofal virkning, hvis principielle synspunkter og standpunkter bliver internationalt knæsat, således at der på det åbne hav gives de „store fisk“ lov til at æde de „små“, uden at de „små“ bliver sikret økonomisk erstatning.

Djurhuus: Færøernes hovederhverv er fiskeri. Over 99 pct. af eksportværdien sidste år hidrørte fra fiskerierhvervet, der således hos os er det altdominerende og livsvigtige. Vi fisker og har fisket i farvandet ved vore egne øer, men fangstfelterne dér er små og fangstmulighederne utilstrækkelige, så vore fiskere har været nødt til også at søge at finde andre fiskefelter på det åbne hav i Nordatlanten for at kunne få det nødvendige til livets ophold. Fisken, vi søgte, var fortrinsvis torsken, der blev forarbejdet til saltfisk og klipfisk, som i lang tid var vor vigtigste og nærmest eneste eksportvare.

Fangstmetoder og arbejdsformer var primitive og besværlige, og indtjeningen var lille.

Nødvendigheden af en omlægning både med hensyn til fangstmetoder, arbejdsform og de fiskesorter, der skulle fanges, var ikke til at komme uden om, hvis det færøske fiskerierhverv skulle kunne klare sig i den hårde konkurrence på det åbne hav og være i stand til at give det mest nødvendige til livets ophold for det færøske samfund. Vi gik i gang med den nødvendige omlægning og klarede i løbet af forholdsvis kort tid at modernisere vor fangstflåde og også finde nye fiskerierhvervsgrene, der viste sig at være lønsomme. Blandt disse var laksefiskeriet ved Vestgrønland. Det ramte os derfor som et lyn fra en klar himmel, da kravet om laksens totale fredning på åbent hav blev rejst. Efter vor opfattelse blev der her fra bestemt side gjort forsøg på at tilegne sig visse særrettigheder på det åbne hav hundreder af sømil borte fra egne territoriale områder, og da disse særrettighedskrav blev ledsaget med trussel om handelsmæssig boykot, uden at spørgsmålet om erstatning til de medejere af det åbne hav, der økonomisk ville blive ramt af et sådant fangstforbud, blev berørt, tegnede så uhyggelige fremtidsperspektiver sig på væggen, at vi måtte spørge: hvad bliver det næste?

Med spørgsmål i denne sag skal derfor forstås som en henstilling om, at alle relevante forhold og problemer bliver taget med, når sagen bliver behandlet i kommissionen for fiskeriet i Nordvestatlanten i den kommende måned, således at der også bliver fundet en løsning på, hvem der skal betale de erstatningsbeløb, der kan blive rejst krav om, hvis et totalt forbud mod laksefiskeriet på åbent hav ved Vestgrønland bliver vedtaget.

Statsministeren (Hilmar Baunsgaard): Spørgsmålet om totalfredning af laksen er i det sidste års tid blevet indgående drøftet i de internationale kommissioner for fiskeriet i henholdsvis det nordøstlige og det nordvestlige Atlanterhav, hvorunder fiskeriet i farvandet uden for det grønlandske fiskeriterritorium henhører. Færøerne er direkte repræsenteret i de danske delegationer til de to kommissioner. Færøernes landsstyre har således haft lejlighed til at følge forhandlin-